

Streszczenie

Celem niniejszej rozprawy jest zbadanie roli zespołów muzycznych w promowaniu języka kaszubskiego. Przedmiotem badań jest wpływ przynależności do zespołów muzycznych wykonujących pieśni w języku kaszubskim na nabywanie sprawności językowych oraz wpływ działalności tych zespołów na rozpowszechnianie języka kaszubskiego. Przeprowadzone badania pozwalają na określenie obszarów, w których działalność takich zespołów przyczynia się najbardziej do promocji języka oraz sposobów ich oddziaływania. Wyniki badań potwierdzają hipotezę, że zespoły muzyczne odgrywają niebagatelną rolę w zachowaniu i promocji języka kaszubskiego.

Zastosowaną metodą badawczą był sondaż diagnostyczny, a technikami badawczymi były badanie ankietowe oraz wywiad. Badanie ankietowe przeprowadzone zostało wśród członków zespołów, w których repertuarze znajduje się muzyka kaszubska. Do analizy wzięto pod uwagę odpowiedzi 101 respondentów. Uczestnikami wywiadów były osoby związane z działalnością na rzecz promocji języka i muzyki kaszubskiej – muzycy prowadzący zespoły kaszubskie o różnym charakterze. Dane z ankiet oraz wywiadów poddane zostały następnie analizie.

Analiza danych pozwala ustalić, że zespoły muzyczne mają wieloaspektowy wpływ na promocję języka kaszubskiego. Po pierwsze, udzielanie się w zespole wpływa na nabywanie sprawności językowych i przyczynia się do zwiększania znajomości kaszubskiego wśród jego członków. Z badań wynika, że obszarami, w których zauważa się największy wzrost, są sprawności rozumienia kaszubszczyzny mówionej i pisanej, mówienia po kaszubsku oraz zakres słownictwa.

Wpływ zespołów nie ogranicza się jednak do obszaru umiejętności językowych, a dotyczy także innych obszarów. Przykładem może być wzrost częstotliwości użycia kaszubskiego. Badania wykazały, że istnieją miejsca i sytuacje, w których członkowie zespołów deklarują częstsze posługiwanie się kaszubskim niż przed dołączeniem do zespołu. Uczestnictwo w zespole zwiększa zakres i częstotliwość posługiwania się językiem, a także stwarza nowe sytuacje jego użycia, zarówno w zakresie języka

mówionego, jak i pisanego. Wykonywanie pieśni po kaszubsku ma także wartość motywującą i inspirującą do nauki języka kaszubskiego oraz wpływa pozytywnie na postrzeganie jego wartość i użyteczność. Działalność muzyczna o charakterze ogólnopolskim przyczynia się również do szerzenia świadomości na temat języka, a co za tym idzie, podniesienia jego prestiżu.

Wyniki badań podkreślają więc wielowymiarowy wpływ zespołów muzycznych na promocję języka kaszubskiego. Na podstawie wniosków z badań można stwierdzić, że działalność w zespołach muzycznych odgrywa znaczącą rolę w nauce i utrzymaniu języków zagrożonych.

Abstract

This dissertation aims to investigate the role of musical ensembles in promoting the Kashubian language. The subject of the study is the influence of Kashubian musical ensembles on language acquisition and the influence of the activities of such ensembles on the popularisation of the Kashubian language. The results of the research allow us to identify main areas in which the activities of such ensembles have the most prominent impact on the promotion of the language and the ways in which they contribute to its proliferation. The results of the research confirm the hypothesis that musical ensembles play a significant role in the preservation and promotion of the Kashubian language.

The research method used in this study was a diagnostic survey. The research techniques were a survey and an interview. The questionnaire survey was conducted among members of ensembles whose repertoire includes Kashubian music. The responses of 101 respondents were taken into account for the analysis. The interview participants were people involved in the promotion of Kashubian language and music – musicians leading Kashubian ensembles of various types. The data from the questionnaires and interviews were then analysed.

The analysis proves that music ensembles have a multi-faceted impact on the promotion of the Kashubian language. Firstly, participation in such ensembles influences the acquisition of language skills and contributes to an increase in linguistic competence among its members. The study shows that the areas in which the greatest increase is observed are spoken and written comprehension and speaking. There is also a considerable increase in the vocabulary range.

Furthermore, the impact of such bands goes beyond the area of language skills and applies to other areas. One example is the increase in the frequency of use of Kashubian. Research has shown that there are places and situations in which the respondents declare more frequent use of Kashubian compared with the use before

joining the ensemble. Not only does the participation in an ensemble increase the range and frequency of language use in existing domains, but it also creates new situations of language use, both spoken and written. Moreover, performing songs in Kashubian proves to provide motivation and inspiration for learning the Kashubian language. It also has a positive impact on the perception of its value and usefulness. Musical activities all over the country also contribute to spreading awareness of the language, thereby raising its prestige.

The results of the study thus highlight the multidimensional impact of music ensembles on the promotion of the Kashubian language. Based on the findings of the research, it can be concluded that musical ensembles are a significant vehicle for learning and maintaining endangered languages.